

นิทานสุภาษิตจีน (70) 成语故事 (七十)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 抱薪救火/抱薪救火 bào xīn jiù huǒ

เป่า ซิน จั้ว หั่ว โดย 抱 bào เป่า แปลว่า อุ้ม กอด ทาบ ซิน แปลว่า ฟืน 救 jiù จั้ว แปลว่า ช่วยเหลือ ดับ 火 huǒ หั่ว แปลว่า ไฟ เมื่อนำมารวมกันเป็นภาษิตก็จะแปลว่า หอบฟืนไปดับไฟ เวลาเกิดเพลิงลุกไหม้ แทนที่จะใช้น้ำไปดับ แต่กลับหอบเอาฟืนไปดับไฟซึ่งมีความหมายคล้ายกับสำนวนไทย คือราดน้ำมันลงบนกองเพลิง แน่นนอนเพลิงไม่ดับ แต่กลับลุกไหม้รุนแรง นิทานสุภาษิตจีนเล่ากันไว้ดังนี้

จีนในยุครัฐศึกตอนปลาย 战国末期/戰國末期 Zhàn Guó mò qī จัน กั้ว มั่ว ซี ในช่วงบ้านเมืองแตกแยกมานับร้อยๆ ปี ทำให้เกิดรัฐผู้มีอำนาจเหนือแผ่นดินจีนทั้งหมดเจ็ดรัฐ รัฐฉิน 秦国/秦國 Qín Guó ฉินกั้ว เป็นรัฐที่มีความเข้มแข็งทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และการทหารมากที่สุด รัฐฉินจึงมีความทะเยอทะยานที่จะรวบรวมแผ่นดินที่แตกแยกมานานให้กลับมาเป็นแผ่นดินเดียวกัน แต่แน่นอนรัฐอื่นๆ ไม่ยอมเช่นนั้น เป็นแน่ จึงได้รวมกันเป็นกลุ่มพันธมิตรต่อต้านรัฐฉิน แต่ผู้ปกครองรัฐฉินมีไชยอัมแพ่ สุดท้ายจู่จาดโหว่ของกั๋วหมิงพันธมิตรได้ จึงทำให้พันธมิตรทั้งหลายแตกแยกกันเอง จากนั้นรัฐฉินก็จัดการบุกยึดครองดินแดนทีละรัฐจนสำเร็จ

นิทานเรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อรัฐฉินสามารถแผยให้รังผึ้งแตก แล้วยกกำลังไปตีเพื่อยึดเอาเป้าหมายแรก คือ รัฐเว่ย 魏国/魏國 Wèi Guó เว่ย กั้ว เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยเห็นข้าศึกมา แรกๆ ก็จัดกำลังออกต่อต้าน แต่กองกำลังของรัฐฉินเหนือกว่ามาก การรบแต่ละครั้ง รัฐเว่ยจึงแพ้แล้วแพ้อีก ต้องสูญเสียแผ่นดินผืนแล้วผืนเล่า มีคนแนะนำให้ไปรวมกำลังกับรัฐอื่นมาช่วย เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยเห็นชอบทำตาม แรกเริ่มก็มีสองรัฐใกล้เคียงส่งกำลังมาช่วย แต่เนื่องจากต่างฝ่ายต่างก็ไม่ไว้ใจกัน และไม่ออกแรงเต็มที่ ทำให้กองกำลังพันธมิตรแบบจอมปลอม ต้องพบกับความพ่ายแพ้ จึงมีเหล่าขุนนางของรัฐเว่ยแนะนำผู้นำของตนว่า ให้เจรจาสงบศึกกับรัฐฉิน การเจรจาสงบศึกสำเร็จลงด้วยการที่รัฐเว่ยต้องเสียดินแดนบางส่วนให้แก่รัฐฉิน

แต่ปีถัดไป รัฐฉินก็ยกกองทัพมาบุกอีก รัฐเว่ยไม่กล้าสู้ ก็เจรจาสงบศึก และเสียดินแดนให้อีก เป็นเช่นนี้มาสามสี่ปี จนรัฐเว่ยเหลือแผ่นดินไม่ถึง

ครึ่งจากของเดิม แต่เจ้าผู้ครองรัฐเว่ยก็ไม่คิดที่จะหาทางแก้ไขใดๆ ที่ดีกว่าการเสียดินแดนให้แก่รัฐฉิน จึงมีขุนนางคนหนึ่งทนไม่ไหวก็ออกมาเตือนว่า “การที่ท่านอ้อมเสียดินแดนให้กับรัฐฉินแบบนี้ ก็

(ที่มา ภาพ : <https://baike.baidu.com/pic>)

เหมือนกับโยนกองฟืนเข้าไปในกองเพลิง เพลิงที่กำลังลุกไหม้ไม่เพียงจะไม่ดับแล้ว มันกลับจะไหม้ลุกไหม้ยิ่งกว่าเก่าเท่าราบใดที่ฟืนไม่หมด ไฟย่อมไม่ดับหนทางที่จะดับไฟนี้ ก็ต้องดับที่เชื้อไฟ รัฐฉินต้องการแผ่นดิน เราต้องไม่ยอม เราต้องสู้ ต้องรวบรวมพันธมิตรทั้งหลายขึ้นใหม่ จึงจะเอาชนะได้ แต่ผู้ครองรัฐเว่ย และรัฐต่างๆ ไม่ฟังคำชี้แนะนี้ สุดท้ายไม่เพียงแต่รัฐเว่ยต้องตกเป็นของรัฐฉินเท่านั้น รัฐอื่นๆ ก็ล้วนตกเป็นของรัฐฉินเสียจนหมดสิ้น

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：本想消灭灾害，反而使灾害更扩大。

成語比喻：本想消滅災害，反而使災害更擴大。

Chéngyǔ bǐyǔ: běn xiǎng xiāomiè zāihài, fǎn'ér shǐ zāihài gèng kuòdà。

เฉิงหยู่ บี้ยู่: เป็น เสี่ยง เชี่ยวเมี่ย โจ้วไห้, ฟ่าน เออร์ ฉือ โจ้วไห้ เก็ง คั้ว ต้า.

สุภาษิตเปรียบว่า เดิมที่ตั้งใจจะจัดทุกข์ภัย แต่กลับทำให้ทุกข์ภัยนั้นขยายไปอีก

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

当你看见他们俩吵架，你不但劝，反而也加进去，你这样做正如抱薪救火。

當你看見他們倆吵架，你

不但劝，反而也加进去，你这样做正如抱薪救火。

Dāng nǐ kànjiàn tāmen liǎ chǎojià, nǐ búdàn bú quàn, fǎn'ér yě jiā jìnqù, nǐ zhè yàng zuò zhèng rú bào xīn jiù huǒ。

ดั่ง หนี่ คั่นเจี้ยน ทา เหมินเหลี่ย เจ๋าเจี้ย, หนี่ บู้ตั้น บู้ เชี่ยวเยิน, ฟ่าน เออร์ เหย เจี้ย จัน ซวี, หนี่ เจ้อย่าง จั้ว เจ็ง หู เปา ซิน จั้ว หั่ว.

เมื่อคุณเห็นเขาทั้งสองทะเลาะกันนั้น คุณไม่เพียงไม่ห้ามปราม กลับเข้าร่วมผสมโรงด้วย คุณทำแบบนี้ก็เหมือนต้งหอบฟืนไปโยนลงกองไฟ

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง